

**Lokalna Strategia Rozwoju dla gmin powiatu
nowodworskiego Nowy Dwór Gdański, Krynica
Morska, Sztutowo, Stegna i Ostaszewo
na lata 2009-2015**

Podstawowe informacje o obszarze realizacji

Jeszcze do niedawna powiat nowodworski – Żuławy i Mierzeja – był uznawany za tzw. obszar problemowy. Do tej pory stopa bezrobocia jest tu wyższa niż w sąsiednich regionach. W ostatnich latach nastąpiło jednak, w sposób zdecydowany, odwrócenie dotychczasowych niekorzystnych tendencji.

Powstanie Lokalnej Grupy Działania Żuławy i Mierzeja jest jednym z symboli przemian w delcie Wisły. Jest to region o olbrzymich, aczkolwiek wciąż niedocenianych, możliwościach i zasobach. Na przekór poprzednim niepowodzeniom podjęliśmy trud stworzenia trójsektorowego partnerstwa, które, działając w sposób oddolny, miało realny wpływ na rozwój powiatu nowodworskiego.

Dwa lata pracy nad budowaniem organizacji przyniosły efekty. Stowarzyszenie zostało wybrane przez samorząd województwa pomorskiego do realizacji ustanowionej przez siebie lokalnej strategii rozwoju. Wielkość środków jej realizację jest porównywalna do przybliżonej (teoretycznej) alokacji dotacji przeznaczonych na nasz teren na budowę lokalnych dróg.

Rosnąca w ostatnich latach aktywność mieszkańców, zwłaszcza w małych miejscowościach żuławskich, zostanie znacząco wsparta. Przewiduje się dofinansowanie blisko 70 małych, obywatelskich projektów. Bardzo mocno stawiamy na wsparcie przedsiębiorczości. Dywersyfikacja działalności gospodarczej na obszarze Żuław jest kluczowym elementem zwiększenia jakości życia na naszym terenie. Jest szansa na wybór około 40 projektów biznesowych realizowanych przez przedsiębiorców i rolników.

To są bardzo ambitne zamierzenia. Zarząd Lokalnej Grupy Działania Żuławy i Mierzeja jest przygotowany merytorycznie i technicznie do wdrożenia strategii – pierwszej na naszym terenie, realizowanej zgodnie z zasadami Leader.

Niniejsza broszura przybliży obszar realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju dla gmin powiatu nowodworskiego Nowy Dwór Gdański, Krynica Morska, Sztutowo, Stegna i Ostaszewo na lata 2009-2015 z punktu widzenia możliwości inwestowania.

Grzegorz Gola

Grzegorz Gola
Prezes Lokalnej Grupy Działania Żuławy i Mierzeja

Lokalna Grupa Działania Żuławy i Mierzeja podstawowe informacje

Lokalna Grupa Działania Żuławy i Mierzeja została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego 17 października 2008 roku pod numerem 0000313796 zyskując osobowość prawną. Stowarzyszenie działa na podstawie Ustawy z 7 kwietnia 1989 roku prawo o stowarzyszeniach i Ustawy z 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz postanowień statutowych.

Misja stowarzyszenia brzmi następująco:

Lokalna Grupa Działania delty Wisły w dążeniu do aktywizacji potencjału naszego regionu – władz samorządowych, przedsiębiorców i mieszkańców, podniesienia standardu życia, rozwoju i poprawy infrastruktury oraz zbudowania silnej pozycji Żuławy i Mierzei Wiślanej, poprzez edukację, wzajemną pomoc, szeroki dostęp do informacji, promocję i pozyskiwanie środków zewnętrznych, buduje partnerstwo ponad podziałami przyjmując jako podstawę działania: uczciwość, wartości rodzinne, aktywność, szczerłość, tolerancję, wierność tradycji i otwartość.

Celem Lokalnej Grupy Działania jest zrównoważony rozwój obszaru obejmującego Miasto i Gminę Nowy Dwór Gdański, Gminę Ostaszewo, Gminę Stegna, Gminę Sztutowo, Miasto Krynica Morską.

LGD jest dysponentem środków UE na wsparcie działań prorozwojowych na terenie powiatu nowodworskiego w wysokości blisko 4,15 mln złotych w ramach osi 4 Leader Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 oraz dodatkowym narzędziem ich pozyskiwania z innych źródeł.

LGD Żuławy i Mierzeja liczy przeszło 30 członków, w tym składzie są wszystkie samorządy z terenu powiatu nowodworskiego.

Skład Zarządu:

Grzegorz Gola – Prezes

Jolanta Kwiatkowska – Wiceprezes

Elżbieta Marcinek-Szleja – Skarbnik

Stanisław Kochanowski

Lech Kraśniański

Adres siedziby:

Lokalna Grupa Działania Żuławy i Mierzeja

ul. Sikorskiego 23

82-100 Nowy Dwór Gdański

Biuro:

ul. Sienkiewicza 1a
82-100 Nowy Dwór Gdański
tel. +48 552468066
fax +48 552468091
www.zulawymierzeja.org.pl
e-mail: biuro@zulawymierzeja.org.pl

NIP 5792179393 Regon 220691790

Numer rachunku: 37 1160 2202 0000 0001 5182 5314

Informacje ogólne o obszarze realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju dla gmin powiatu nowodworskiego Nowy Dwór Gdański, Krynica Morska, Sztutowo, Stegna i Ostaszewo na lata 2009-2015

Obszar realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju dla gmin powiatu nowodworskiego Nowy Dwór Gdański, Krynica Morska Sztutowo, Stegna i Ostaszewo jest położony w północno-wschodniej części województwa pomorskiego. Siedziba władz samorządowych powiatu, miasto Nowy Dwór Gdański, znajduje się w odległości **40 km od centrum Gdańska**. Dzięki położeniu **przy ekspresowej drodze krajowej nr 7** (międzynarodowa E77) Gdańsk-Warszawa i bliskim położeniu Gdańska cała infrastruktura komunikacyjna Trójmiasta (port lotniczy w Rębiechowie, węzeł kolejowy Gdańsk-Gdynia, porty morskie) jest łatwo dostępna. W odległości 22 km znajduje się **Elbląg**, drugie pod względem wielkości i znaczenia miasto województwa warmińsko-mazurskiego.

Charakter gospodarki obszaru realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju dla gmin powiatu nowodworskiego Nowy Dwór Gdański, Krynica Morska, Sztutowo, Stegna i Ostaszewo kształtują **bardzo korzystne warunki naturalne**. Część obszaru położona jest na Żuławach, które zaliczane są do **najcenniejszych regionów rolniczych w kraju**. Rolnictwo to głównie uprawa zbóż intensywnych i rzepaku ozimego oraz hodowla bydła mlecznego w oparciu o duży areał użytków zielonych.

Obszar realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju dla gmin powiatu nowodworskiego Nowy Dwór Gdański, Krynica Morska, Sztutowo, Stegna i Ostaszewo posiada olbrzymie, aczkolwiek w dużej mierze niedoceniane, walory turystyczne. **Atrakcyjność turystyczna** postrzegana jest często jedynie przez możliwość wypoczynku na Mierzei Wiślanej. Ma na to wpływ naturalny, specyficzny mikroklimat charakteryzujący się **największą na polskim wybrzeżu ilością słonecznych dni**, wyższą niż na wielu innych nadmorskich plażach temperaturą wody Bałtyku oraz obecnością zwartych kompleksów leśnych znajdujących się na terenie Parku Krajobrazowego Mierzeja Wiślana. Dodatkową atrakcją jest, licznie tu występujący, **bursztyn** – złoto północy. Tymczasem wymienione walory stanowią tylko część potencjału turystycznego regionu.

Wypoczywający na terenie powiatu nowodworskiego mogą urozmaicić pobyt uczestnicząc w wycieczkach do leżących w pobliżu, atrakcyjnych na skalę światową, miejsc: Malborka, Gdańska, Fromborka, Kaliningradu, pochylni na Kanale Elbląskim. Oparta na sprzyjających zdrowiu właściwościach klimatu i całorocznej bazie wypoczynkowej **infrastruktura sanatoryjno-rehabilitacyjna** ulega ciągłej rozbudowie.

Warta docenienia jest możliwość aktywnego wypoczynku w kontakcie z **unikatowymi zasobami przyrodniczymi**. Na terenie Mierzei znajdują się bowiem trzy rezerваты

przyrody. Stwarza to możliwość obserwowania rzadkich ptaków (kormoranów, czapli) i odbycia bezkrwawego fotosafari. Żuławy i Zalew Wiślany to atrakcyjny teren dla myśliwych i **prawdziwy raj dla wędkarzy**.

Wielka ilość rzek i kanałów umożliwiają korzystanie z wszelkich form rekreacji na wodzie. Bardzo atrakcyjny jest szlak wodny Pętla Żuław z Gdańska na Zalew Wiślany (z odnogą Tugą do Nowego Dworu Gdańskiego), okrężnie do Malborka, Elbląga, Białej Góry, Tczewa i Gniewu, na którym można spotkać zabytkowe budowle wodne (śluzą Gdańska Głowa i na Nogacie, wrota przeciwpowodziowe, liczne mosty zwodzone). Drogi wodne to **atrakcyjne akweny dla jachtingu i houseboatingu**. Stąd łatwo wpłynąć na Pojezierze Iławskie (jezioro Jeziorak) korzystając z systemu pochylni na Kanale Elbląskim.

W ostatnich latach dokonuje się turystycznego odkrycia Żuław. Największą wartością **jest harmonijny zabytkowy krajobraz** ukształtowany w całości przez człowieka oraz zachowane wiejskie układy osadnicze pochodzące nierzadko ze średniowiecza. Warta poznania jest wielokulturowa i wielonarodowościowa historia tych ziem, w tym **kultury mennonickiej** – wielkiej żuławskiej osobliwości. Jest to region o wielkim nagromadzeniu zabytków. Słynne są **żuławskie domy podcieniowe**, godne uwagi są również gotyckie wiejskie kościoły, cmentarze pomennonickie, drewniane zagrody typu holenderskiego oraz oryginalne budowle hydrotechniczne. Do odwiedzenia zaprasza Muzeum Żuławskie

w Nowym Dworze Gdańskim z filią w Żelichowie-Cyganku prowadzone przez stowarzyszenie Klub Nowodworski.

Przebywający na Mierzei Wiślanej uczestniczą w **letnim programie kulturalnym** przygotowanym specjalnie dla turystów. Wśród licznych imprez na uwagę zasługują Mistrzostwa Świata w Poławianiu Bursztynu w Jantarze i coroczny letni Festiwal Muzyki Organowej w kościele w Stegnie z udziałem artystów polskich i zagranicznych. W Krynicy Morskiej na Zalewie Wiślanym odbywają się liczne regaty żeglarskie. Swoją tradycję mają: doroczne Dni Żuław oraz festiwal kulturalny OpenDelta odbywające się w **stolicy Żuław** Nowym Dworze Gdańskim na początku czerwca.

Preferowane kierunki rozwoju obszaru realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju dla gmin powiatu nowodworskiego Nowy Dwór Gdański, Krynica Morska, Sztutowo, Stegna i Ostaszewo to zrównoważony rozwój turystyki masowej (wydłużenie sezonu turystycznego, rozwój bazy leczniczej, sanatoryjnej, terapeutycznej wykorzystanie źródeł solankowych) i rozszerzenie oferty wypoczynku (obserwacje przyrody, agroturystyka, turystyka kulturowa i inne); realizacja zintegrowanego systemu transportu (utrzymanie i rozbudowa obecnego systemu dróg, rozbudowa drogi krajowej nr 7, rewitalizacja dróg wodnych, budowa ścieżek rowerowych, wykorzystanie kolei wąskotorowej); poprawa infrastruktury społecznej i rozwój obszarów wiejskich, rozwinięcie bazy przetwórstwa rolno-spożywczego.

Podstawowe informacje o obszarze realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju dla gmin powiatu nowodworskiego Nowy Dwór Gdański, Krynica Morska, Sztutowo, Stegna i Ostaszewo na lata 2009-2015

Położenie

Obszar realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju dla gmin powiatu nowodworskiego Nowy Dwór Gdański, Krynica Morska, Sztutowo, Stegna i Ostaszewo leży na terenie Żuław delty Wisły i Mierzei Wiślanej. Ośrodkami rozwoju regionu są miasta położone na jego obrzeżach: Gdańsk, Elbląg, Tczew, Malbork oraz centralnie usytuowana siedziba powiatu – Nowy Dwór Gdański (nazywany stolicą Żuław).

Komunikacja

Transport drogowy

Przez obszar realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju dla gmin powiatu nowodworskiego Nowy Dwór Gdański, Krynica Morska, Sztutowo, Stegna i Ostaszewo przebiega droga ekspresowa nr 7 – jeden z najważniejszych szlaków komunikacyjnych Polski łączący Gdańsk z Warszawą. Jest to fragment drogi międzynarodowej E77. Gęstość i jakość sieci dróg w powiecie jest dobra. Ruch na drogach w okresie letnim znacznie wzrasta. Odległość Nowego Dworu Gdańskiego od Gdańska wynosi 36 km, odległość od Warszawy 307 km, od Elbląga 20 km, od przejścia granicznego na granicy polsko-rosyjskiej 60 km, od Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Tczewie 41 km.

Połączenia kolejowe

Nowy Dwór Gdański posiada towarowe połączenie kolejowe. Sąsiednie miasta – Elbląg, Malbork, Tczew, Gdańsk są dużymi węzłami kolejowymi posiadającymi międzynarodowe połączenia osobowe oraz ekspresowe pociągi łączące z Warszawą.

Drogi wodne

Towarowy transport wodny jest możliwy po rzece Wiśle (statki do 1000 t) oraz po Szkarprawie i Nogacie (do 500 t). Możliwy jest transport wodny po Zalewie Wiślanym. Drogi wodne są połączone z systemem śródlądowych dróg wodnych Europy (poprzez E70 – Antwerpia-Kaliningrad). Rzeki i kanały (zwłaszcza szlaki wodne Szkarpawy, Nogatu i w mniejszym zakresie Tugi) oraz Zalew Wiślany są wykorzystywane do żeglugi turystycznej i turystyki kajakowej.

Połączenia lotnicze

Najbliższy port lotniczy jest położony w Gdańsku-Rębiechowie. Jest to lotnisko posiadające połączenia zarówno krajowe, jak i międzynarodowe. Znajduje się w odległości 50 km od Nowego Dworu Gdańskiego.

Struktura ludności

Ludność obszaru całych Żuław wraz z miastami położonymi na obrzeżach wynosi 840000 mieszkańców, z tego na obszarach wiejskich 100000. Obszar realizacji Lokalnej Strategii

Rozwoju dla gmin powiatu nowodworskiego Nowy Dwór Gdański, Krynica Morska Sztutowo, Stegna i Ostaszewo zajmuje powierzchnię 672 km². Znajdują się tu dwa miasta (Nowy Dwór Gdański i Krynica Morska) i blisko 100 miejscowości wiejskich w 57 sołectwach.

W powiecie nowodworskim mieszka blisko 36 tysięcy osób, w tym w wieku produkcyjnym 23244 tysiące osób (2008 r.). Liczby te utrzymują się na stałym poziomie z niewielkimi wahaniami.

Edukacja

Na terenie powiatu znajdują się dwie szkoły średnie: o profilu technicznym i ogólnym. Istnieje możliwość dopasowania profili kształcenia zawodowego do potrzeb gospodarki. Najbliższe ośrodki akademickie znajdują się w Gdańsku, Sopocie, Gdyni i Elblągu. Kształcą studentów zarówno na kierunkach technicznych, ekonomicznych, jak i humanistycznych.

Zatrudnienie

W powiecie znajdują się niewykorzystane zasoby siły roboczej. Na terenie powiatu nowodworskiego znajduje się 3783 podmiotów gospodarki narodowej (2008 r.). Najwięcej osób zatrudnionych jest w przemyśle i usługach o charakterze publicznym (edukacja, administracja, ochrona zdrowia, itp.). Najwięksi pracodawcy w przemyśle to: Spółdzielnia Mleczarska Maluta w Nowym Dworze Gdańskim, SeCesPol sp. z o.o. w Nowym Dworze Gdańskim, Tuga sp. z o.o. w Nowym Dworze Gdańskim, Stocznia Żuławy w Piskowcu, Hydromechanika Wiesław Szajda w Piskowcu.

Dochody ludności

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (bez zakładów osób fizycznych) brutto mieszkańca powiatu nowodworskiego wyniosło w 2008 roku 2489,29 zł., było niższe niż przeciętna w województwie pomorskim wynosząca 3167,70 zł i niższe niż w Gdańsku (3847,90 zł.)

Infrastruktura

Zaopatrzenie w wodę prawie wszystkich miejscowości powiatu (oprócz Krynicy Morskiej) odbywa się poprzez sieć Centralnego Wodociągu Żuławskiego. Woda odpowiada wszelkim standardom stawianym wodzie pitnej i dla celów przemysłowych.

Systemy kanalizacyjne opierają się na lokalnych oczyszczalniach ścieków w Nowym Dworze Gdańskim, Stegnie, Krynicy Morskiej i Ostaszewie. W niektórych miejscowościach wiejskich stosowane są przyzagrodowe oczyszczalnie ścieków.

Odpady stałe są gromadzone w zakładzie utylizacji odpadów stałych w Rokitkach koło Tczewa.

Sieć gazowa została doprowadzona do Nowego Dworu Gdańskiego i obejmuje cały obszar miasta.

Energia elektryczna jest w większości dystrybuowana przez Energa-Operator SA oddział w Elblągu. Nie ma ograniczeń w dostawie energii elektrycznej i gazu.

Zaopatrzenie w energię ciepłą odbywa się prawie w całości z lokalnych, własnych źródeł.

W Nowym Dworze Gdańskim istnieje możliwość podłączenia do miejskiej sieci ciepłowniczej obsługującej osiedla mieszkaniowe.

Na terenie powiatu nowodworskiego istnieje dobrze rozwinięta sieć telefonii stacjonarnej oferująca pełny pakiet usług telekomunikacyjnych łącznie z zaawansowanymi technikami transmisji danych.

Na terenie całego powiatu pełny dostęp do swoich usług oferują wszystkie sieci telefonii komórkowej GSM i UMTS.

Rozwój przestrzenny

Wszystkie gminy obszaru realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju posiadają lub są w trakcie aktualizacji dokumentów stanowiących akty prawa miejscowego dotyczące zagospodarowania przestrzennego.

Mass media

W Nowym Dworze Gdańskim istnieje redakcja lokalna największego regionalnego dziennika (Dziennik Bałtycki). Regionalny ośrodek Telewizji Polskiej S.A. dla obszaru powiatu nowodworskiego znajduje się w Gdańsku. W delcie Wisły odbieranych jest kilka lokalnych stacji radiowych.

Możliwości wypoczynku

Powiat nowodworski jest jednym z najbardziej atrakcyjnych w kraju miejsc wypoczynku i uprawiania różnorodnych form turystyki. Dysponuje pełną infrastrukturą turystyczną skupioną w miejscowościach położonych na Mierzei Wiślanej. Do dyspozycji jest przeszło 100 obiektów noclegowych.

Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2007-2013

Broszura finansowana ze środków Unii Europejskiej z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich i budżetu państwa w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013; działanie 4.31 oś 4 LEADER „Funkcjonowanie lokalnej grupy działania – aktywizacja i nabywanie umiejętności”. Instytucją Zarządzającą jest Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.